

VEČERNI LIST

Posamezna številka 60 vln.

NEODVISEN DNEVNIK

Posamezna številka 60 vln.

Cene po pošti:

za celo leto . K 84—

za pol leta . K 42—

za četrt leta . K 21—

za 1 mesec . . K 7—

Za Ljubljano mesečno 7 K

Za inozemstvo mesečno K 12—

Uredništvo in uprava:

Kopitarjeva ulica št. 6

Uredn. telefon št. 50

Delavsko slavlje na Koroškem.

Ljubljana, 14. junija. Včeraj se je ob Vrbskem jezeru vršilo slavlje kršč. socialnih delavskih organizacij. S posebnim vladnim ukazom se je pripeljalo v Vetrinjo nad 1500 udeležencev iz Ljubljane, Gorenjske in Koroške. Na Vetrinjski postaji so se sprejeli pridružili tudi stotine koroškega slovenskega delavstva, ki je došlo peš na slavnost. Celo skupine iz Spodnje Koroške so došle.

Velikačen je bil sprejem proti Vetrinji. Dve godbi: evška na čelu, Kranjska gasilska v sredini sta igrali. Velikanska množica ljudstva je zagrnila ceste in ob zvokih godbe korakala v Vetrinjo, kjer bi se imela vršiti sveta maša na prostem. Pred dohodom v Vetrinjo pa je začelo deževati, nakar so razdrli že postavljeni oltar in se je sv. maša morala vršiti v cerkvi, ki je bila mnogo premajhna. Pri sv. maši je prekrano pel pevski zbor P. Z. Ljubljana. Ker je bilo v programu določeno, da bo sv. maša na prostem in po maši takoj slavnost na istem prostoru, se je vsled dežja moral preložiti shod, ki se je vršil popoldne ob Vrbskem jezeru ob ogromni udeležbi domačega ljudstva in zunanjih udeležencev. Glasovi godb, salezijanske, evške in Kranjske so doneli čez jezero na avstrijsko stran. Pevska Zveza Ljubljana je podala več koncertnih točk, ki so žele veliko priznanje. Prav posebno pa je množica pozdravljala krasno petje moškega

zbor naših boroveljskih delavcev, ki so prepevali koroške narodne pesmi na način, kakor jih nismo slišali pri nas še pri nobenem koncertu.

Na zborovanju so govorili: Fr. Sušnik, Ivan Gostinčar, Kremžar in Žužek.

Zborovanje je izzvenelo v zahtevo, da se bori slovenski koroški delavec proti nemškemu kapitalizmu, ki zasuznjuje koroško slovensko ljudstvo, bori se proti nemškemu imperializmu, da hoče z nemškim ljudstvom mir in spravo. Ob viharjem odobravanju so zborovalci izjavili, da je tudi doslej nosil vse breme narodnega in socialnega osvobodilnega boja na Koroškem krščanski delavec v družbi krščanskega kmeta. Zbor je izjavil po ustih tisočeri zborovalcev, da je koroško slovensko delavno ljudstvo doma tu in onstran Vrbskega jezera do Gospe Svete, da drugo je le umetno potujčeno, da se svojim pravicam ne odreče tu, da bo ob plebiscitu — ki ga smatramo za nepotrebnega — pokazalo, da se svojih pravic ne odreče.

Ker se borimo za socialno in narodno pravičnost, zato izjavljamo, da je pravičnost, sprava in mir mogoč le na temelju krščanskih načel.

Utruženi od dolge poti so se vračali udeleženci na svoje domove, a zadovoljni in polni odločne volje do dela.

O gospodarstvu Jugoslavije.

Izjava finančnega ministra.

LDU Pariz, 12. junija. Finančni minister Kosta Stojanović je imel z zastopnikom lista »Information« interview, kjer je dejal med drugim:

Valutno vprašanje v Jugoslaviji se je definitivno začelo reševati s tem, da so se jeli jemati iz prometa bankovci Avstro-ogrske banke. Zahvaliti se imamo izborni letini ter velikemu številu pitanih prešičev in drugih važnih produktov (žito, koroza itd.), ki ga moremo staviti na razpolago inozemstvu, da si je opomogel naš dinar na svetovnem trgu. Uverjeni smo, da bodo pri nas cene kmalu začele padati. (Doselej se to še ne čuti. Op. ur.) Ako upoštevamo dejstvo, da naša država ni tako trpela pod preplavljanjem s papirnatim denarjem kakor druge dežele, potem je jasno, da ima naš dinar vse pogoje za zdravo valuto.

Gledati pa je treba tudi na to, da se ne prepreči izvoz, kar se je to dosedaj dogodilo v preveliki meri. Paziti moramo na to, da izvoza ne paraliziramo s preostriimi odredbami, kakor n. pr. z monopoliziranjem izvoza. (Ta demokratski minister bi najbrže zopet rad imel izvoznike! Ur.) Izvozna carina nudi zadostno jamstvo za nadzorovanje izvoza in za izboljšanje kupnine. (To smo že okusili! Ur.) Za prehrano doma imamo živil dovolj. Svobodna konkurenca v zahtevi in ponudbi bo urejevala cene. Iz vsega tega sledi, da bo na svetovnem trgu dinar eden najdražjih denarjev. To bo vplivalo na padanje cen, ker so nenaravne in ker ne morejo ostati na dosedanj višini. V prvi vrsti se to nanaša na cene živil in drugih življenskih potrebščin. Napram temu dejstvu se bodo razbličile vsa stremjenja trgovcev, vzdrževati cene blagu na dosedanj višini. Vsled padanja cen živlom se bodo uredile tudi cene drugemu blagu.

Dosedanji režim nenadzorovanega izvoza v državo s kronsko-dinarsko valuto

je olajšal borzno špekulacijo, zlasti, ker so se vse cene blaga iz inozemstva morale plačevati v takozvani zdravi valuti, kar je imelo za posledico podraženje uvoženih predmetov. Prepoved uvoza bo imelo za posledico ozdravljenje dinarske valute, ako bo država gledala na to, da se uvažajo le najpotrebnejši predmeti. Tako se bodo cene doma paralizirale z dviganjem dinarja, kakor se to že sedaj opaža. Z uvozom vrednost dinarja nikakor ne bo ogrožena, ker je povpraševanje po izvozu dvakrat do trikrat večje kot potreba po uvozu. Vrednost poljedelskih pridelkov, posuše nega sadja, mesa, obdelanega lesa in drugih proizvodov, ki se morejo izvažati, se ceni na podlagi današnjih cen na štiri milijarde. Vrednost blaga, ki se mora uvoziti iz inozemstva, pa se ceni približno na eno milijardo. Oblasti v Sloveniji in na Hrvaškem, kjer vojni ni porušila ali uničila domače industrije, niso vstanu, zadovoljiti povpraševanju po industrijskih proizvodih. Obžalovati je, da smo v pogledu dviganja naše domače industrije zaostali za eno leto. Industrija je vsled pomanjkljivih prometnih sredstev in vsled nezadostnih sirovin zaspala za nekaj mesecev. To je eden glavnih vzrokov in čutimo ga še sedaj, ko naše gospodarsko življenje in naše cene še niso urejene.

Vsled ozdravljenja naše valute se bo poslej carina plačevala tudi v dinarjih. Na ta način bo mogoče državo dovesti do normalnega gospodarskega in finančnega življenja. Na tej podlagi pripravljam novi proračun, ki ga bom predložil narodnemu predstavništvu. S tem proračunom se bo dalo doseči ravnotežje med izdatki in dohodki. Uvedel bom nove davke, ki jih bo država lahko plačevala. Proračun preteklega leta je bil brez stvarnih dohodkov in vsled tega je dovedel državo v težaven položaj. Novi proračun bo končno prenehal z dosedanj prakso.

Vojaški upor v Trstu.

Trst, 12. junija. Snoči so se pripetili tu krvavi izgredi, pri katerih je sodeloval del arditov in civilisti. Med arditih je vrelo, ker so imeli mesto domov na dopust oditi v Albanijo. Skupine teh arditov, pomešane s civilisti, so se zbrale snoči pri Sv. Jakubu in drugod in jele demonstrirati po mestu. Na čelu so nosili rdečo zastavo, peli internacionalno himno in vsklikali Ljenu. Šentjakobski skupini je na trgu Garibaldi prišla

nasproti druga skupina arditov s civilisti, ki so prirejali protidemonstracije. Obe skupini sta se spopadli in se je z obeh strani streljalo. Straža je končno skupini razgnala.

Tretja skupina upornih arditov je v zvezi s civilisti nastopala na Oberdankovem trgu, odkoder je med neprestanim streljanjem odšla na trg Edinosti. Tam so prišli izgredi do viška. Demonstranti so ob-

streljevali magistrat in Lloydovo palačo in napadli posredujoče častnike, policijo in karabinijerje. V Lloydovi palači in na magistratu so pogasili vse luči. Del demonstrantov je krenil po Corsu. Na trgu Goldoni so se vršili govori; govorila je tudi neka ženska. Oddelek neupornih arditov, ki so hoteli miriti, je množica poglala v beg. Začelo se je gosto streljanje, nakar se je množica razkropila.

Posebna skupina arditov je napadla južni kolodvor, vdrla v notranjost in preprečila nadaljno delo. Pri tem je bil težko ranjen neki finančni stražnik. Ves promet se je ustavil, vlaki niso odšli. Na potu s kolodvora so ardit napadali častnike in jim trgali znake.

V vojašnici na Montebellu so uporni ardit ušli preko zidu in začeli demonstrirati. Prišlo je mednje posredovati nekaj zvestih arditov s častniki. Vnel se je hud boj, v katerem so bili trije zvesti vojak smrti nevarno ranjeni. Tudi tu je razgnalo množico, ki se je bila pridružila upornim arditom, še-le močno streljanje straž.

Proti jutru se je končno povrnil v mesto mir. Po ulicah so korakali oddelki brigade Ferrara, karabinijerjev in policije.

Uradna poročila število žrtv skrbno prikrivajo; dostop v bolnišnice, kjer ležajo ranjenci, je prepovedan. Poročila v listih je cenzura zaplenila.

—:—

Italijani poraženi v Albaniji.

Esad paša sovražnik Italijanov.

LDU Trst, 12. junija. O dogodkih v Albaniji poroča »Il Piccolo« iz Rima: Glasom zadnjih vesti iz Valone je položaj v Albaniji neizpremenjen. Albanski uporniki so se ustavili na višinah okoli mesta in motijo mesto v nočnih urah z živahnim puškinim ognjem. Italijanska posadka drži vztrajno svoje pozicije v mestu in je uspešno podpirana od vojnih ladij, ki so zasidrane pred mestom. V Valoni se pričakuje še prihod drugih čet. Težaven je postal položaj vsled okolišnosti, da so dogodki zadnjih dni prisilili posadko v Santi Quenta, da se je umaknila iz te postojanke v Valono. Ta umik bo povzročil komplikacije v južni Albaniji. Vest, da so uporniki ujeli italijanski oddelek 400 mož, se gotovo nanaša na posadko v Telepeni, ki je ostala izolirana vsled prekinjenja brzojavnih in telefonskih zvez. Med njimi sta tudi dva polkovnika.

Italijanski list »Il Tempo« trdi po svojih informacijah, da je albanski upor bil baje povzročen po proglasu Esada paše, naslovljenem na albanske nacionaliste in

po dogovoru, sklenjenem med Esadom pašo in belgrajsko vlado. Dogovor obsega baje sledeče točke:

1. Esad paša je dosegel sporazum z belgrajsko vlado in ji stavil na razpolaganje ves svoj vpliv, ki ga ima v Albaniji.

2. Belgrajska vlada se zaveže, da bo podpirala neodvisnost Albanije pod kontrolo Esada paše in obljublja, da ga bo imenovala za dosmrtnega albanskega guvernerja.

3. Po Esadovi smrti preidejo vse pravice, ki jih ima Esad paša na albanski prestol, na državo SHS.

Rimski list »Epoca« pa išče razloge za uspehe upornikov v Nittijevi politiki, ki se je v najtežavnejšem trenutku odločil, da izprazni deželo.

»Il Piccolo« poroča nadalje, da sta bila generala Piacentini in Raimondo, ki sta poveljevala italijanskim četam v Albaniji, odpoklicana in da je bilo izročeno poveljstvo italijanskim čet v Albaniji brigadnemu generalu Bobbio.

Esad paša — umorjen.

LDU Pariz, 13. junija. (DunKU — Havas.) Neki albanski dijak je z dvema revolverskimi streloma usmrtil tukaj bivajočega voditelja albanskega odposlanstva Essad pašo.

LDU Pariz, 13. junija. (DunKU — Havas.) O atentatu na Essad pašo poročajo: Voditelj albanske delegacije je pravkar zapustil svoj hotel na Rue de Castellone, ko je skočil proti njemu mlad mož in nanj dvakrat ustrelil iz revolverja. Essad paša se je

zgrudil. Takoj so ga prenesli v hotel, kjer je izdihnil. Atentatorja je prijel policijski agent in ga odvedel na policijski komisariat. Imenuje se Rusten Aveni, je 25 let star, albanski državljani in gojenec učiteljskega. Atentator izjavlja, da zločina ni izvršil s premišljenostjo, temveč, da se ga je v trenutku, ko je zagledal pred seboj albanskega diktatorja, polastila misel, da ga napade, ker se je spomnil muk, ki jih je povzročil Essad paša njegovi domovini.

Češko-socialistična vlada za kapitaliste.

Izdana socializacija.

HDU Praga, 12. junija. (ČTU) Kakor poroča »Tribuna«, je vlada sklenila, vse državne rudnike in vrelce na Slovaškem dati v najem družbi za 40 milijonov čeho-

slovaških kron. Ta družba se sestavlja iz Galicije, živnostenske banke, Praške banke in Agrarne banke.

REGENT ALEKSANDER OBIŠČE LJUBLJANO IN ZAGREB.

LDU Belgrad, 12. junija. Presbiero donava, da odpotuje regent Aleksander dne 22. t. m. v Zagreb, kjer ostane štiri dni, dne 27. t. m. pa v Ljubljano, kjer se bo mudil tri dni.

TABOR KOROŠKIH KMETOV.

LDU Grebinj, 13. junija. Na kmetiskem taboru v Grebinju na Koroškem dne 13. junija 1920, katerega se je udeležilo 5000 ljudi, so izjavili:

1. da je plebiscit na slovenskem Koroškem popolnoma nepotreben, ker med njimi sploh ni pravih Nemcev. Protestirajo, da jim je bil vsiljen plebiscit;

2. protestirajo, da za časa plebiscita ministri avstrijske republike na kolenih prosijo v Belgradu živil, ko se v con B hvalijo, da imajo preveč živil. Zahtevajo garancijo, da se ta živila ne izgubijo z Dunaja v cono B;

3. z vso ljubeznijo se oklepajo svoje jugoslovanske države in njene dinastije in upajo da bo koroški kmet kmalu ustoličil na Gospodskem polju jugoslovanskega

Karagjorgjeviča. Na taboru so govorili sami domači govorniki.

MINISTRSKI SVET.

LDU Belgrad, 12. junija. Danes dopoldne je bila seja ministrskega sveta, ki je trajala od 10.30 do 13.15. Na tej seji se je razpravljalo mnogo važnih vprašanj, zlasti onih, ki se nanašajo na kolikor mogoče popolno soglasnost v delovanju pokrajinskih vlad med seboj in v delovanju z osrednjo vlado.

USTAŠI V TRACIJI PORAZILI GRKE.

LDU Bukarešta, 13. junija. (DKU) Brzojavni agenciji »Damian« poročajo iz Sofije: V Traciji je postavil Tevfik bej revolucionarno vlado, obstoječo iz 5 Turkov in 4 Bolgarov. Turške čete so Grke pri Xantiju napadle in porazile.

RUMUNIJA BO IZVOZILA ZA 3 MILIJARDE ŽITA.

LDU Bukarešta, 13. junija. (DKU — Damian) Po preračunjenju poljedelskega ministrstva bo Rumunija lahko izvozila za 3 milijarde žita.

VOLIVNI ZAKON V NARODNEM PREDSTAVNIŠTVU.

Belgrad, 12. junija. Začetkom današnje seje je posl. dr. Šimrak interpeliral radi omejitve zborovalne svobode na Hrvatskem, posl. Kopač pa radi dogodkov na Zaloški cesti v Ljubljani. Nato je zbornica prešla na dnevni red in začela razpravo o volivnem zakonu.

Minister Protič je uvodoma prosil zbornico, naj svoje delo kolikor mogoče složno in hitro dovrši, in opozoril posebno na dve določbi volivnega zakona: 1. da bo ustavotvorna skupščina sklenila tudi nekaj zakonov, ki s ustavo niso v neposredni zvezi, a so državi nujno potrebni; 2. da tisti tujci, ki imajo po mirovni pogodbi pravico, da si pridobijo državljanstvo v kaki zunanji državi, ne dobe volivne pravice.

V debati sta se oglasila republikanec Jaša Prodanovič in socialist Korač, ki sta očitala volivnemu zakonu razne pomanjkljivosti, zlasti tudi gornji dve določbi. Korač je predlagal, naj dobe volivno pravico tudi ženske. V imenu demokratske stranke je govoril dr. Paleček, ki je volivni zakonski načrt zagovarjal. Za žensko volivno pravico so načelno tudi demokrati, a smatrajo da se zaenkrat še ne da uresničiti. Potem je z vso vnemo govoril za »Kancelarparagraf« in menil, da ni naperjen proti nobeni veri in da naj bi katoliški poslanci sami glasovali zanj.

Za Palečkom je govoril posl. Žujevič, nakar se je generalna debata zaključila in je bil volivni zakon v načelu sprejet. Vladi je veliko na tem, da se volivni zakon čim prej reši; kakor hitro bo sprejet v drugem branju, se bodo razpisale volitve v konstituanto.

PROTI ŠPEKULACIJ.

LDU Belgrad, 13. junija. Kakor se doznava je minister za finance izdal naredbo upravam borz v Zagrebu in Belgradu, naj prepovedo bankam nastopati kot kupovalcem deviz za inozemstvo. Na ta način se hoče preprečiti špekulacija gotovih bank, ki hočejo umetno vzdržati visoki kurs tujih valut, da bi se cene našega dinarja ubilo.

JUGOSLOVANSKI VOLI ZA SOKOLE.

LDU Belgrad, 13. junija. Ministrski svet je sklenil, da se dovoli čehoslovaški republiki izvoz 1000 volov iz naše države. Kot rekompenzacija dobi naša država 7 vagonov sladkorja. Čehoslovaška vlada je prosila izvoz z utemeljenjem, da mora prehraniti koncem meseca množice gostov, ki pridejo v Prago na vseskoljski izlet.

BOJI MED POLJAKI IN RUSI.

LDU Varšava, 12. junija. (Dunku) — Nemško-poljski tiskovni urad poroča o bojih na rusko-poljski fronti z dne 10. t. m.; Dne 10. junija začeta velika bitka na Berzini je bila včeraj končana z našo zmago. Bila se je s krvavo trdovratnostjo, pri čemer so posamezni kraji večkrat menjavali svojega gospodarja. Doslej smo ujeli 300 sovražnikov in zaplenili 57 strojin.

KAPITALIZEM.

LDU Praga, 12. junija. (ČTU) Živnostenska banka razdeljuje letos 9% dividendo. Delniška glavnica se poviša na 300 milijonov kron.

KRIZA V AVSTRIJI.

LDU Dunaj, 12. junija. (ČTU) Dopoldne je bila pri predsedniku Seitzu konferenca voditeljev treh parlamentarnih strank. Za krščanske socialce so bili navzočni podkancelar Fink in poslanca dr. Weiskirchner in Kunschak, za Velenemce predsednik dr. Dinghofer in poslanec dr. Straffner, za socialne demokrate pa dr. Adler, Abram in dr. Bauer. Posvetovanja so se bavila s političnim položajem in s sestavo nove vlade.

OMEJENO KLANJE ŽIVINE.

LDU Belgrad, 13. junija. Na predlog ministra za kmetijstvo dr. Velizarja Jankoviča je sklenil ministrski svet, da se v vsej Jugoslaviji prepove klanje živine dvakrat na teden. Ta odredba je potrebna, da se varuje odgoja mlade živine.

SOCIALIST — ITALIJANSKI ZUNANJI MINISTER.

LDU Rim, 12. jun. (Dunku) — Agencija Stefani. Po novejših vesteh postane bivši minister Bonomi, ki pripada stranki reformiranih socialistov, prejkone minister za zunanje posle v Giolittijevi vladi, ki se sedaj sestavlja.

GIOLITTIEVA VLADA IV ITALIJI.

LDU Belgrad, 12. junija. Povodom brzojavke, da je italijanski kralj poveril Giolittiju sestavo nove vlade, piše »Progress«: Ni dvoma, da pomeni povratek Giolittija na vladno opustitev pomirljive rešitve jadranskega vprašanja, za katero je stremela prejšnja Nittijeva vlada. Iz vseh vesti, ki prihajajo iz Italije glede pripadnosti Reke in Dalmacije, je sklepiti, da je italijansko javno mnenje zopet zelo razdraženo in da je proti prijateljski rešitvi tega perečega vprašanja. Ako se jemlje v poštev, da je pri padcu Nittija igrala veliko vlogo katoliška ljudska stranka, ki je v

zadnjem času jela poudarjati potrebo rešitve Dalmacije, in da se je Giolitti s povratkom na vladno približal nacionalistom, potem je jasno, da bo nova vlada na nam neprijaznem stališču. Napram tej politiki nove italijanske vlade mora biti naša smerica ta, da vztrajamo odločno in konsekvntno na našem stališču do konca. — Svesti si svoje pravice moramo vztrajati in biti nepopustljivi napram Italijanom. — Kajti prej ali slej bodo naši sovražniki morali uvideti, da je edina rešitev mogoča le v neposrednem sporazumu z nami.

LDU Belgrad, 13. junija. Sedaj ko je poverjena sestava novega italijanskega kabineta Giolittiju, se trudi italofilski listi, da bi dokazali, da se izprjemba v vladi tiče samo notranje politike in da se dosedanja orientacija v zunanji politiki ne bo predrušila. Ker sodijo, da bodo v novem kabinetu intervencionisti, med njimi Bonomi in Meda, trdijo, da bo njihova prisotnost v kabinetu najboljšje jamstvo za stabilnost zunanje politike. Socialisti obetajo, da bodo v primeru, ako pride Giolitti v vladu, predlagali, da se morajo takoj postaviti pred sodišče vsi krivci, ki so povzročili vstop Italije v svetovno vojno. — Medtem ko piše francoski tisk rezervirano o vstopu Giolittija v vladu, pa izraža del angleškega časopisja odkrito svoj strah, da se bo s povratkom Giolittija obnovila predvojna germanofilska politika, vsled česar naglašajo, da je ravno zato najbolj potrebna iskrena koalicija med Francijo in Italijo, bolj kot kdaj prej.

Politične novice.

— **Kako so volile ženske na Nemškem.** Pri zadnjih državnoborskih volitvah na Nemškem se je udeležilo volitev mnogo manj žensk nego moških, dasi je več ženskih kakor moških volilec. Tako je volilo v Kolnu 119.263 moških in 110.364 žensk. Samo za Centrum je volilo več žensk nego moških. Posamezne stranke so dobile: Centrum 32.964 moških in 49.154 ženskih glasov, večinski socialni demokrati 36.295 moških in 24.134 ženskih, nemška ljudska stranka 17.768 moških in 15.914 ženskih, neodvisni socialni demokrati 18.245 ozir. 8973, demokrati 6554 ozir. 4677, krščanska ljudska stranka 4247 ozir. 4060, nemškonacionalna stranka 3190 moških in 3422 ženskih glasov.

— **Vladna kriza v Avstriji.** Vsled izstopa socialnih demokratov iz koalicije in vlade je bila celokupna vlada prisiljena, da poda ostavko. Izhod iz sedanje krize bo jako težaven. Vsenemci sicer izjavljajo, da bi bili pripravljeni stopiti v vladu, ako bi krščanski socialci prevzeli vodstvo; v ostalem pa zahtevajo nove volitve. Krščansko-socialna glasila pa v tako rešitev ne stavijo nobenih nad in naglašajo, da se mora sedanjí spor v koaliciji na vsak način poravnati, sestaviti nova koalicijska vlada in dati ustavotvorni skupščini priliko, da izvrši svojo nalogo: to je, da reši zakon o oddaji premoženja in ustavo ter zagotovi nepolitični značaj narodne brambe. Kakor piše v »Reichsposti« posl. dr. Seipel, je kriza nastala v glavnem radi vprašanja armade. Socialni demokrati si trdovratno skušajo v narodni brambi ustvariti svoje strankarsko orodje, dočim krščanski socialci zahtevajo, da stoji armada izven vseh strankarsko političnih vplivov. Zato so te dni stavili v narodni skupščini predlog, da se boljševski vojaški sveti odpravijo. Za predlog so glasovale tudi ostale meščanske stranke ter je tako dobil večino. Socialni demokrati so nato tvegali vladno krizo in odstopili.

Dnevne novice.

— **Podržavljenje trgovske šole v Ljubljani.** Bivši deželni odbor kranjski je ustanovil leta 1908 Slovensko trgovsko šolo v Ljubljani, ki je obsegala v začetku deški oddelek in Zadržno šolo ter se je leta 1913 toliko razširila, da se ji je priključil tudi deški oddelek. Absoluten in absoluten šole so dokazali v svojih praktičnih poklicih, da dosega šola docela svoj namen. Znanje za šolo je od leta do leta večje, ker se je javnost prepričala, da prihaja iz šole za prakso dobro poraben naraščaj. V tekočem šolskem letu obsega šola 7 razredov z 260 učenci in učenkami. Šola je vzdrževala dežela Kranjska. Ker je prešla uprava bivše dežele Kranjske v državno upravo, je prevzela država z budgetnim letom 1920/1921 tudi Slovensko trgovsko šolo v Ljubljani v svojo upravo ter jo je izpremenila v **Državno dvorazredno trgovsko šolo.** Pridržala je vse dosedanje učiteljske moči in je izročila vodstvo dosedanjemu ravnatelju Josipu Gogalu.

— **Vpisovanje v pripravljalni razred in I. letnik deškega in dekleškega oddelka Državne dvorazredne trgovske šole v Ljubljani** bo 6., 7. in 8. julija t. l. od 8. do 12. ure. V pripravljalni razred se sprejemajo le učenci, ki so dovršili šesti razred ali oddelek ljudske šole ali II. razred srednje šole ali I. razred triletno ozir. II. razred štiriletno meščanske šole ali popolno me-

ščansko šolo in so stari vsaj 13 let. Za pripravljalni razred ni sprejemnih izpitov. V prvi letnik se sprejemajo učenci in učenke, ki so dovršili IV. razred srednje šole ali popolno meščansko šolo ali pripravljalni razred dvorazredne trgovske šole in so stari vsaj 14 let. Za te ni sprejemnega izpita. Poleg teh se sprejemajo v I. letnik tudi tisti učenci in učenke, ki so dobili v IV. razredu srednje šole v napredku drugi red, ali tisti, ki so dovršili III. razred srednje šole ali VIII. razred ljudske šole ali predzadnji razred meščanske šole, ako so stari vsaj 14 let in napravijo sprejemni izpit iz slovenščine, nemščine, računstva, geometrije, prirodoznanja, zemljepisja in fizike. Pri izkušnji se zahteva toliko znanja, kolikor si ga pridobijo učenci v pripravljalnem razredu. Vpisovanje v II. deški in dekleški letnik se vrši 5. julija od 8. do 12. ure in začetkom šolskega leta. Vstopnina je 10 kron, prispevek k učilom pa 20 kron. K vpisovanju je prinesiti krstni list in zadnje šolsko izpričevalo. Vpisuje se lahko tudi pismenim potom. Vsa nadaljnja pojasnila daje ravnateljstvo zavoda.

Ravnateljstvo.

— **Lokomotive škodovih tovarn.** Iz Škodovih tovarnic v Plznu se je 11. t. m. odpeljala prva izgotovljena lokomotiva. V kratkem ji sledi mnogo drugih.

— **Veriženje in tlhotapstvo v ljubljanski okolici se strogo zasleduje.** Zaradi tlhotapstva ali pa veriženstva so bili obsojeni v zadnjem času: Kristjan Stopar na 5000 kron, Alojzij Bizjak iz Vipave na 6000 kron, Uršula Brenčič iz Podlipa na 20 kron, Franc Urbas iz Logatca na 100 kron in 1 teden zaporu, Alojzij Nabergoj iz zasedenega ozemlja na 200 kron, Antonija Šusteršič z Vrhničke na 100 kron in 1 dan zaporu, Marija Lenarčič z Blatne Brezovice na 100 kron in 1 dan zaporu, Marija Mrzlikar na 200 kron globe in 2 dni zaporu, Josip Mehle iz Paradišča na 500 kron globe in 15 dni zaporu, Anton Urbas iz Logatca na 100 kron globe in 1 teden zaporu, Jožef Turk z Vrhničke na 10.000 kron globe in 1 mesec zaporu, Marija Kavčič z Vrhničke na 300 kron globe in 1 teden zaporu, Marjana Kogovšek iz Podlipa na 200 kron globe in 3 dni zaporu, Matevž Govekar iz Švare pri Žireh na 500 kron globe in 1 mesec zaporu, Peter Bizjak iz Postojne na 1000 kron globe in 1 teden zaporu, Jožef Fortuna in Frančiška Košir iz Smrečja, vsak na 200 kron globe in 3 dni zaporu, Anton Ambrož iz Zavrha na 1000 kron globe in 1 mesec zaporu, Anton Žitko iz Dol. Logatca na 2 meseca zaporu, Ciril Osredkar iz Vel. Ligojne na 5000 kron globe in 1 mesec zaporu, Janez Kenk iz Podgore na 200 kron globe in na 1 teden zaporu, Dolinar Franc iz Podgore na 200 kron globe in 1 teden zaporu.

— **Ker je prodajala zaplenjeno moko,** je bila obsojena Uršula Robežnik z Viča na 2000 K globe in 1 mesec zaporu.

— **Izkoriščanje delavcev,** Gospod Razmund Andretto na Viču, ki izdeluje salame se ne ozira na postavno predpisani delavni čas. Na glavarstvu v Ljubljani je bil zato nedavno kaznovan na 200 kron globe in na 10 dni zaporu.

— **Zaradi navijanja cen** je bil obsojen Josip Seligoj iz Preserja na 1000 kron globe in 1 teden zaporu.

— **Radi draženja mleka** je bila obsojena Marija Mravljec iz Brezovice na 400 kron globe in na 24 ur zaporu.

— **Ker je dražil petrolej,** je bil obsojen Leopold Leber iz Polhovega Gradca na 100 kron globe in 1 teden zaporu.

— **Cestaruju Francetu Pezdirju** z Loga št. 36 je bilo ukradeno kolo znamke Puch vredno 1500 kron.

— **Iz Bele krajine.** Dne 7. t. m. je bilo vlomljeno skozi okno v hišo Ivane Kromar na Smoški Luži pri Vrtači. Vlomilec jo je oškodoval za 6886 kron.

— **Zasledovani ropar in tat.** Okrožno sodišče v Novim mestu zasleduje zaradi ropa in tatvine cigana Tomaža Brajdiča. Hodi skupaj s ciganko Pepco, katere je kozavega obraza. Brajdič je tudi obdolžen tatvine šestih kompletnih komatov.

— **Murska Sobota.** Posestniku Janezu Florjancu v Cerincih so neznaní tatovi pokradli blaga v vrednosti 7520 kron.

— **Tatvina umetnin.** Grofu Hoyosu pri Hornu v Nemški Avstriji so ukradli neznaní storilci 15 oljnatih slik, katere so velike umetniške vrednosti.

— **Črnipec.** Posestnici Frančiški Poličar v Črnipecu je bila ukradena srebrna ura, ženski rjavi volneni zimski plašč, volnena siva nova jopa in zelenkasto krilo. Škode je 5500 kron.

— **Vlom na Vrhu.** V kočjo Marije Obolnar na Vrhu pri Leskovcu je vlomil precej velik moški šibke postave, posivelih brk in s poraščeno brado, star do 50 let, kateri je pustil svojo razcapano sivo suknjo in oblekel ukradeno obleko. Obolnarjeva je oškodovala za 700 kron.

— **Zasledovan goljuf.** Zasleduje se leta 1885 v Neapelju rojeni Antonio Beato, kateri je izvalil trgovcu Valterju Schrottu na Dunaju 539.000 kron.

— **Valute dne 12. junija** na belgrajski borzi: 20 dinarski zlat 22,70 dinarja; 1 angleški funt 85 dinarjev; 100 francoskih

frankov 165 din.; 1 dolar 21 dinarjev; 100 italijanskih lir 127 dinarjev; 100 bolg. levov 40 din.; 100 nem. mark 63,25 dinarja; 100 rumunskih lejev 53,50 dinarja; 100 češko-slovaških kron 57,50 din.; 100 avstr. kron 15 dinarjev.

Ljubljanske novice.

lj Milijonar, ki prodaja pokvarjeno moko. Tukajšnje okrajno sodišče je obsojilo veletržca Ivana Kneza na 50 k globe ali 5 dni zaporu, ker je prodajal kislo, z graščico zmešano, zdravju škodljivo moko. Malo je vredno ljudsko zdravje.

lj Zglaševanje strank. Policijsko ravnateljstvo razglašajo, da se je v zadnjem času opazilo, da razne stranke, ne da bi imele dovoljenje mestnega magistrata, oddajajo tujcem sobe za prenočevanje za en- ali večkratno uporabo. Dotične stranke takih svojih prenočevalcev tudi ne zglašajo pri policiji, kakor je to zakonito predpisano. Vsled tega se opozarja, da se bo vsak tak slučaj najstrožje kaznoval.

lj Umrla je ga. Ružena Kristan, soproga bivšega ministra Antona Kristana.

lj Dijaška in ljudska kuhinja v Ljubljani vabi svoje člane na redni občni zbor, ki bo v četrtek, 24. junija ob 5. uri popoldne v Jugoslovanski tiskarni v I. nadstropju. V torek 22. junija bo ob isti uri odborovaseja. Te dni razpošiljamo položnice za plačevanje članarine. Za duhovnike smo položnice priložili »Škotskemu Listu«, za ljubljanske člane pa »Slovenca«, s čimer društvo prihranimo nekaj stroškov, za kar se upravištvu obeh listov zahvaljujemo. — Članarina za redne člane znaša najmanj 4 krone na leto. Ker se pa danes za 4 krone ne kupi jako malo živil, prosimo, da se ne kupi po možnosti dvignejo nad ta minimum ter po svojih močeh pošljejo kaj več. Sicer pa bomo hvaležni tudi za najmanjši dar, ki ga prejmemo; le neporabljena naj ne ostane nobena položnica. — Odbor.

lj Poveljnik ameriške mornarice v Jadrani, Andrews, ki je stopal Italijanom posebno v Splitu trdo na prste, bo potoval te dni s soprogo in hčerko iz Rima v Belgrad.

lj Poveljnik čehoslovaške sibirskedarmade, general Syrový, se je pripeljal danes s svojim štabom v Ljubljano. Na glavnem kolodvoru so ga pozdravili zastopniki ljubljanske oblasti. Prevozu čehoslovaških čet delajo italijanski komunistični železničarji velike ovire. Vrše se glede na transport čet z italijanskim oblastmi v Trstu pogajanja. Izključeno ni, da bodo morale čete korakati do Logatca peš, ali pa bodo poslali avtomobile ponje.

lj Nezdoda Jadranske banke. V tukajšnjih podružnicah Jadranske banke so dvema španjolskima judoma in verižnikom Albertu Papovu in Izidorju Alkalaju po pomoti izplačali na 7 čekov 450.000 kron preveč. Juda sta denar pobasala in se brž odpravila iz Ljubljane. Banka je pa vendar še pravočasno pomoto opazila in obvestila oblast. Orožniki so zasačili Papova in Alkalaja v vlaku na Zidanem mostu in ju prikajali. Imela sta pri sebi še skoro ves denar.

lj Zopet velik vlom v Ljubljani. Na Bleiweisovi cesti št. 19 stanuje sprevednik in krojač Anton Osolin. V prostem času se peča s krojaštvom. S svojo ženo se je odpeljal 6. t. m. v Domžale. Žena je bila v sredo in četrtek doma; v soboto zjutraj je prišel k Osolinu neki železničar po bluzo in je našel stanovanje odprto, kar je hitro naznanil policiji, katere je ugotovila, da je vlomilec odnesel veliko obleke, perila, zlatnine, ure itd. v vrednosti 45.000 kron.

lj Pretep na Tržaški cesti. V soboto okoli polnoči, ko prično hudobni duhovikroga »alkohol« kljub odredbi proti pijančevanju vladati na ulicah, so se na Tržaški cesti korajžni fantje stekli. Pri mitnici in pri gozdnem vrtu so potrgali nekaj kolcev, s katerimi so drug drugega ljubeznivo božali. Nastopila je policija, katere je vročerkvne fante aretirala.

Narodno gledališče.**Drama.**

Ponedeljek, 14. junija, Dvoboj. Ab. C. Torek, 15. junija, Veleja. Ab. B. Sreda, 16. junija, Dvoboj. Ab. E. Četrtek, 17. junija, Veleja. Ab. C. Petek, 18. junija, zaprto. Sobota, 19. junija, Ljubosmje. Ab. B. Nedelja, 20. junija, Veleja. Ab. D.

Opera.

Ponedeljek, 14. junija, zaprto. Torek, 15. junija, Il Trovatore. Ab. D. Sreda, 16. junija, Vesele žene windsorske. Ab. izven. Gostuje gosp. Nikola Zec, basist državne opere na Dunaju. Četrtek, 17. junija, Vesele žene windsorske. Ab. izven. Gostuje g. Nikola Zec, basist državne opere na Dunaju. Petek, 18. junija, Il Trovatore. Ab. B. Sobota, 19. junija, Jevgeij Onegin. Ab. E. Nedelja, 20. junija, Vesele žene windsorske. Ab. A.

Odgovorni urednik Jože Rutar. Izdajatelj konzorcij »Večernega lista«. Tiska »Jugoslovanska tiskarna« v Ljubljani.